

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ทดสอบความจำและความเข้าใจกันหน่อย

ใส่เครื่องหมายถูก หน้าข้อความที่ถูกใส่เครื่องหมายผิดหน้าข้อความที่ผิด

- ๑. เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์แต่งขึ้นเมื่อ ๕๐ ปีที่แล้ว
- ๒. นายชิต บุรทัตนำเค้าเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์มาจากมหาปรีณิพพานสูตรและอรรถกถาสุมังคลวิลาสินี
- ๓. เจ้าเงาะ แมวคราว และเอกชน เป็นนามปากกาของนายชิต บุรทัต
- ๔. สามัคคีเภทคำฉันท์เป็นเรื่องประเภทชาดก
- ๕. นายชิต บุรทัต เคยเป็นลูกศิษย์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

- ๖. สามัคคีเภทมีความหมายว่าการแตกสามัคคี
- ๗. พระเจ้าอชาตศัตรูทรงเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งเมืองราชกฤห์ แคว้นมคธ
- ๘. กษัตริย์ลิจฉวีปกครองแคว้นวัชชี ซึ่งมีเมืองหลวงชื่อว่า พาราณสี
- ๙. ธรรมที่ทำให้มีความสามัคคีมันคงอยู่เป็นนิตย์ชื่อสามัคคีธรรม
- ๑๐. สำนวนที่ใช้เรียกประชุมกษัตริย์ลิจฉวีคือกลอง
- ๑๑. พระเจ้าอชาตศัตรู ไม่กล้ายกทัพมาโจมตีแคว้นวัชชีเพราะแคว้นวัชชีมีกำลังเข้มแข็งและทหารของมคธยังอ่อนหัดไม่จัดเจนในการทำสงคราม

- ๑๒. วัสสการพราหมณ์ทูลคัดค้านพระเจ้าอชาตศัตรูไม่ให้ยกกองทัพไปทำสงครามกับแคว้นวัชชีเพราะกลัวความหายนะจะบังเกิดแก่บ้านเมือง
- ๑๓. วัสสการพราหมณ์ได้รับตำแหน่งเป็นอำมาตย์พิจารณาพิพากษาอรรถคดีในแคว้นวัชชี
- ๑๔. กษัตริย์ลิจฉวีทรงเชื่อใจวัสสการพราหมณ์จึงให้ทำหน้าที่สอนศิลปวิทยาแก่เหล่าราชกุมารลิจฉวีอีกตำแหน่งหนึ่ง
- ๑๕. สามัคคีเภทคำฉันท์มุ่งแสดงให้เห็นถึงโทษแห่งการแตกความสามัคคี

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์เกี่ยวข้องกับสิ่งใด
ก. สารคดี ข. ประวัติศาสตร์ ค. พุทธศาสนา ง. ศาสนาพราหมณ์
๒. แคว้นวัชชีใช้ธรรมข้อใดในการปกครองบ้านเมือง
ก. พรหมวิหารสี่ ข. ทวารวาทธรรม ค. สามัคคีธรรม ง. อปริหานิยธรรม
๓. เมืองหลวงของแคว้นวัชชีมีชื่อว่าอะไร
ก. ราชคฤห์ ข. เวสาลี ค. กุสินารา ง. พาราณสี
๔. พระเจ้าอชาตศัตรูสามารถยึดครองเมืองหลวงของแคว้นวัชชีได้เมื่อใด
ก. ก่อนพุทธปรินิพพาน ๓ ปี ข. ก่อนพุทธปรินิพพาน ๗ ปี
ค. หลังพุทธปรินิพพาน ๑ ปี ง. หลังพุทธปรินิพพาน ๒ ปี
๕. ผู้ใดมีบทบาทในการทำให้แคว้นวัชชีพ่ายแพ้แคว้นมคธ
ก. วัสสการพราหมณ์ ข. พระเจ้าอชาตศัตรู
ค. พระเทวทัต ง. พระเจ้าพิมพิสาร
๖. สาเหตุสำคัญที่ทำให้แคว้นวัชชีต้องพ่ายแพ้คือข้อใด
ก. กษัตริย์ลิจฉวีอ่อนแอ ข. กษัตริย์ลิจฉวีขาดวิจยารณญาณ
ค. แคว้นวัชชีมีกำลังน้อย ง. แคว้นวัชชีถูกล้อมจนขาดเสบียงอาหาร
๗. วัสสการพราหมณ์ใช้เวลานานเท่าใดในการเป็นไส้ศึก
ก. ๑ ปี ข. ๒ ปี ค. ๓ ปี ง. ๗ ปี
๘. “ฉันท์พากย์ยากล้ำค่าล้ำเกิน ถ้อยคำจำเป็น เพราะศัพท์บังคับนักหนา”
นักหนา หมายถึงอะไร
ก. ฉันทลักษณ์ ข. คำเป็น คำตาย
ค. คำกร คำสุ ง. คำที่มีความหมายรุนแรง
๙. ฉันท์ชนิดใดถ้าไม่นับ กรุ ลหุ จะมีลักษณะคล้ายกับกาพย์ยานี ๑๑
ก. วสันตดิลก ฉันท์ ข. อินทรวีเชียร ฉันท์
ค. วิชชุมมालา ฉันท์ ง. มานวค ฉันท์
๑๐. คำประพันธ์ชนิดใดบังคับใช้คำกรทุกพยางค์
ก. วิชชุมมालา ฉันท์ ข. จิตรปทา ฉันท์
ค. มานวค ฉันท์ ง. อุปปฏิฐา ฉันท์
๑๑. ฉันท์ชนิดใดมีลีลาผาดโผนเร้าใจทำให้บังเกิดความตื่นเต้นตามไปด้วย
ก. ภูชกประยาต ฉันท์ ข. มานวค ฉันท์ ค. สัทธา ฉันท์ ง. มालินี ฉันท์
๑๒. ควรเติมข้อความใดในช่องว่างจึงจะถูกต้องตามฉันทลักษณ์
“ ไหว้คุณพระพุทธร อุระพาสบายครัน ก็จะสุขสวัสดิ์”
ก. ไหว้พ่อและแม่พลัน ข. ไหว้ครูอาจารย์พลัน
ค. ไหว้พระมิวันวัน ง. ไหว้เทพทุกคืนวัน

๑๓. คำประพันธ์ต่อไปนี้นี้มีชื่อว่าอะไร

“ สวัสดิ์ ณ ปีมใหม่ ”

ประสงค์ใดประสิทธิ์เทอญ

ประสบสุขสนุกเพลิน

ตลอดศกสราญใจ ”

ก. อินทรวีเชียร ฉันท

ข. ภูซงคประยาต ฉันท

ค. มาลีณี ฉันท

ง. อุเปนทรวีเชียร ฉันท

๑๔. บทไหว้ครูนิยมแต่งด้วยฉันทลักษณ์ใด

ก. วสันตดิลก ฉันท

ข. อินทรวีเชียร ฉันท

ค. ภูซงคประยาต ฉันท

ง. สัททวลวิกิพิต ฉันท

๑๕. นายจิต บุรพัตต์แสดงเจตนาในการแต่งหนังสือเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ไว้ตรงกับข้อใด

ก. แสดงคุณค่าของความสามัคคี

ข. แสดงโทษของการแตกสามัคคี

ค. แสดงคุณค่าของอุปทานิยธรรม

ง. แสดงผลของการเป็นคนหูเบาเชื่อง่าย

อินทโคปกะ = แมลงเม่า

มูหะ (มาจากโมหะ) = ความหลง

๑๖. “ดั่งอินทโคปกะผวา มูหะผาณ กองไฟ”

ข้อความนี้เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องใด

ก. ความหลง

ข. ความอหังการ

ค. ความตื่นตระหนก

ง. ความโอหังอวดดี

๑๗. “ควรขจัดยานยรรยง เพียงพาหนาส้องค์ สหสัณห์ใดปาน”

ข้อความเปรียบเทียบนี้แสดงว่าราชพาหนะของพระเจ้าอชาตศัตรูคืออะไร

ก. หงส์

ข. ช้าง

ค. โค

ง. ม้า

๑๘. “แยกพรคสมรรคภิน ทนสับปรองดอง

ขาดญาณพิจารณาตรง

ตรมลักประจักษ์เจือ”

ฉันทบทนี้ระบุวาทะถ้อยคำที่วิพากษ์วิจารณ์คุณธรรมข้อใด

ก. สติและปัญญา

ข. ขันติและปริชาญาณ

ค. สามัคคีและวิจารณ์ญาณ

ง. สามัคคีและหิริโอตตัปปะ

๑๙. “กลกะกาะกะหวาดขม้งธนู บ่ห่อนจะเห็นธวัชริปู สิล่าถอย”

ฉันทบทนี้ผู้พูดเจตนากล่าวในลักษณะที่ตรงกับข้อใด

ก. บริภาษให้เจ็บใจ

ข. ให้แง่คิดเสริมปัญญา

ค. ทำทนายให้เกิดมานะ

ง. ประกาศความโกรธให้ปรากฏ

๒๐. “และโลกจะล่วงวา

ทติว่าพระองค์จำ

นงเจตนาคำ

วิวิรุฐประทุษเฆา”

ฉันทบทนี้แสดงว่าผู้พูดคิดอย่างไร

ก. คิดเรื่องสำคัญระดับโลก

ข. คิดเกรงเรื่องจะดังไปทั่วโลก

ค. คิดถึงความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ในโลก

ง. คิดหวังชาวโลกจะดำเนินได้

กะหวาด = กลัว

ธวัช = ธง

ริปู = ข้าศึก ศัตรู

กล = รวากับ

ขม้งธนู = นักแม่นธนู

๒๑. “หวังพระหฤทัยใคร่กรี- ชาติพิโยธิ
กระทำประยุทธ์ซึ่งชัย ครั้นทรงดำริจะไป
กลับยังหยังใน มนัสมิแนแปรเกรง”
ฉันทบทนี้แสดงออกถึงอุปนิสัยอย่างไร
ก. ขี้ขลาด ข. จิตใจรวนเร ก. ไม่กล้าตัดสินใจ ง. คิดอย่างรอบคอบ

๒๒. ข้อความต่อไปนี้เป็นคำพูดของผู้ใด
“มิแถมมิคิดพา กยข้าพระองค์ทาย
ไปได้สะควคดาบ และจะแพ้เพราะไพร่”
ก. พระเจ้าอชาตศัตรู ข. กษัตริย์ลิจฉวี ก. วัสสการพราหมณ์ ง. พระราชาขุมาร

๒๓. ข้อความต่อไปนี้เป็นผู้พูดพูดแก่ผู้ใด
“เปรียบปานมหรณพที่ ทะนุที่ประทั้งความ
ร้อนกายกระหายอุทกยาม นรหากประสบเห็น
เอิบอ้อมกระหุ้มหทยคราว ระอุว่าก็ผ่อนเย็น
ยังอุณหภูมิจนและเป็น สุขปีติดีใจ”
ก. พระเจ้าอชาตศัตรู ข. กษัตริย์ลิจฉวี
ก. วัสสการพราหมณ์ ง. พระราชาขุมาร

๒๔. จากข้อ ๒๓ ผู้พูดมีเจตนาในการพูดตรงกับสำนวนข้อใด
ก. ขกขอปอปั่น ข. สรรเสริญเยินยอ
ก. ยุยงส่งเสริม ง. ชักแม่น้ำทั้งห้า

๒๕. ข้อใดเป็นแก่นหลักของเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
ก. โทษของการแตกสามัคคีนำห่มุคณะไปสู่ความฉิบหาย
ข. การใช้ปัญญาเอาชนะศัตรูโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ
ก. การรู้จักใช้บุคคลให้เหมาะสมกับงานทำให้งานสำเร็จด้วยดี
ง. การใช้วิจารณ์ญาณใคร่ครวญก่อนตัดสินใจทำสิ่งใดย่อมเป็นผลดี

๒๖. การกระทำของวัสสการพราหมณ์ตรงกับสำนวนไทยว่าอะไร
ก. เห็นชัดกว่าไส้ ข. ไส้ศึก
ก. กลือเป็นหนอน ง. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย

๒๗. ลักษณะประการใดของพระเจ้าอชาตศัตรูที่นักเรียนไม่ควรยึดถือปฏิบัติตาม
ก. เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ข. สำนึกในความผิดและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ก. เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ง. ทำงานด้วยความรอบคอบ

มหรณพที่

แปลว่า หวังน้ำ น้ำ

หทย มาจาก หทัย

แปลว่า หัวใจ

อุณหภูมฺ หมายถึง

ความร้อน

ประทั้ง แปลว่า บรรเทา

อุทก แปลว่า น้ำ

๒๘. ข้อความต่อไปนี้ใช้โวหารภาพพจน์อย่างไร

เปรียบปานมหรณพที่
ร้อนกายกระหายอุทกยาม
เฝือกมกระหึ่มหทยคราว
ยังอุณหญญจนและเป็น

ทะนุที่ประทังความ
นรหากประสบเห็น
ระอุฟวก็ผอนเย็น
สุขปีติดีใจ

หัย = ม้า
พิศ = มอง , ดู
เหิน = เหาะไป
หาว = ท้องฟ้า

ก. อุปมา ข. อุปลักษณ์ ค. สัญลักษณ์ ง. อธิพจน์

๒๙. ข้อความต่อไปนี้ดีเด่นทางด้านใด

“พลหัยพิศเห็นเช่นเหิน หาวเหาะเหาะเหิน เคาะเคือนก็เดินดินชอย”

ก. เเด่นทางอักษร ข. เเด่นทางความเปรียบ
ค. เเด่นทางพรรณนาความชัดเจนมองเห็นภาพ ง. เเด่นทางแสดงกตริธรรม

๓๐. ถ้าประพันธ์ต่อไปนี้ ข้อใดเล่นพยัญชนะต้นเป็นคู่ ๆ ได้ไพเราะและก่อให้เกิดโนภาพชัดเจนที่สุด

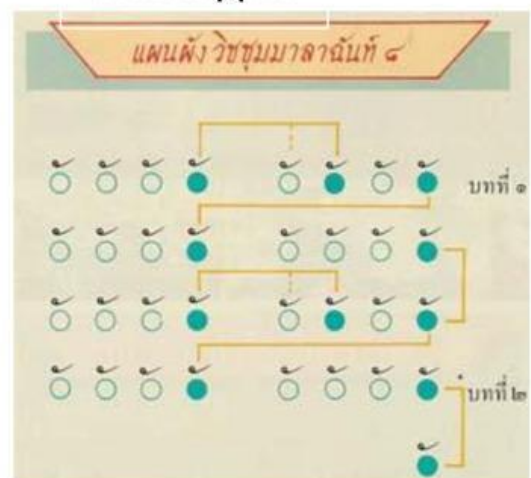
ก. โสภาสวาวรณ์สรรรพ์ ดาบหน้าพร้าวรณณ์ ณเด่นด้ากลกาญจน์มณี
ข. เล็งสูงลั่วสวชวยรง ชายโบกชวนบง สะบักระรื้อปลิวปลาย
ค. สองพลุกสุกวลัยเลอยล ลาดพัสดร์รัตคน และปกขนองชองหาง
ง. ลีกายฝ้ายแซมแถมขน คำบ้างด่างปน กระเลียวเหล่านเหลื่องแดงพรรณ

#####

อินทรวีเชียรฉันทที่มีจำนวนคำเท่ากาศพยานี้ ๑๑

ฉันทที่ใช้ครุทุกคำ

ฉันทที่นิยมแต่งบทไหว้ครู

